

ARDA KALAN

Umut ERDOĞAN

Birbiri ardınca sıralanan eski banklardan denize yakın olanına oturmuş, hırçın rüzgârla dalgalanan suları buğulu gözleriyle izliyordu. Balıkçıların konuşması martı sesleriyle karışıyor, onu şehrin kalabalığından biraz daha uzaklaştırıyordu. Kalabalık caddeler, gürültülü yollar onun duygularını tefekkürden tereddüde sevk ediyordu. O, kurtulmak istedikçe şehrin kalabalığı, kirli havası hücrelerini sarıyor; damarlarındaki kan delice yürüyordu. Masmavi gökyüzü geceye döndükçe içinde bir garip duygu doğuyordu.

*

Yazmak için eline kalemi alan bir yazarın nasıl gideceği yer olmayabilirdi; peki bir yudum kahve, yılların kâbusunu saklayabilir miydi gözlerinden? Sakindi. Yüzü karşı caddeye dönük oturuyordu sandalyede. Bir eli masanın üstünde, kalemiyle masaya vuruyordu. Balkona çıkıp bu şekilde her oturduğunda önce dışarıya, akşam güneşinin batışına bakıyor; sonra da gözünü binalara, arabalara ve yoldan geçenlere değdiriyordu. Her seferinde böyle oluyordu: O tam kalkıp salona geçeceği sırada karşıdaki bakkal; dükkânın içindeyken kilidi vuruyor, perdeleri çekiyordu. Ancak ışık bütün gece yanıyordu. İlk zamanlarda hem ürküyor hem de merak ediyordu; dudaklarında bir tebessüm belirirken gözü bir an hafifçe açılan dükkânın perdesinde takılı kalıyor, sanki yavaşça kıpırdanan bir el görüyordu; yoksa perdenin tülü müydü bu? Oturduğu sandalyede biraz daha geri yaslandı. Gözlerini kapattıktan sonra düşünmeye başladı; buluşmaya hazırdı ve biraz önceki telaşından hiçbir belirti yoktu. Ne, nasıl, nerede, ne zaman olacak bilmiyordu. Eğer bilirse usulca yaşadığı anın büyüğü bozulacaktı. Gözlerini kaldırıp yıldızların beyaz

dansına baktı. Uzaklardan çıkıp gelen annesinin elini omuzlarında hissetti, radyoda bir Anadolu türküsü çalmaya başladı:

*Kırmızı gül demet demet
Sevda değil bir alamet
Gitti gelmez o muhannet
Şol revanda balam kaldı...*

*

Bu sabah semaver kokusuyla uyandı. Pencereyi ardına kadar açıp bahçedeki mor sümbüllere, al güllere “günaydın” dedi. Yağmur kokan havadan derin bir nefes çekti. Sıcacık bir bardak çay ve biraz taze peynire kavuşmak ümidiyle mutfağa girdi. Annesi bakır semaverden bardağa kaynar suyu doldururken, buharıyla burun deliklerini açmayı alışkanlık haline getiren oğlunun yüzü gülüyordu. Annesinin ardı sıra eteğinden tutan ufaklığa baktı. Ne kadar da sevimli bir bebektir bu böyle. Peki, kimin çocuğuydu bu? Sonra annesi bebeğe seslendi:

— Hadi oğlum emziğini bulalım. Gel annenim kucağına yavrum.

Annesi, bebeği kucağına alarak salona geçti. Adam, “Oğlum mu? Yavrum mu?” diye düşünürken başını usulca salona uzattı. Kadın dizlerinin üzerine çökmüş bir yandan beşiği sallıyor, diğer yandan ninni söylüyordu: “Oğlum oğlum yürüdü, ak donunu sürüdü...” Bu şaşkınlıkla çayını ve peynirli ekmeğini alıp bahçeye çıktı. İri, mavi gözlerini gökyüzüne çevirdi; rengârenk gökkuşağı vardı. Çiçeklerle dolu bahçeye girdi. Kara tüylü saksagaşanlar, yerdan aşırıdıkları ekmeğin kırıntıları için bağırsıp mücadele ediyorlardı. Yeşil çimenlerin üzerine sırt üstü uzanmış ağabeyine bakıp tebessüm etti, ağır adımlarla onun yanına yaklaştı. Gördüğü güzellikler, kardeşinin kanlı başını ayaklarının dibinde görmesiyle sona erdi; ağaçların dibindeki masum çiçeklerden irin akmaya başladı; karanfil kokulu çay, zift gibi baldıran oluverdi. Peki ya bu ses neyin nesiydi? Bu bir bebek sesiydi, sanki kulağının dibinde üstü üste tren düdüğü çalıyordu. İlerledi, koşar adımlarla kaçtı sadece. Nereye gittiğini bilmiyordu, şimdi bildiği tek şey yalnızca kaçmasıydı. Geriye dönüp bakmadan yürüdü. Sokağın sonuna gelmişti. Sokağın sonundaki bir dükkâna girdi. Hava serinleşmişti. Baştan ayağa bir ürperme hissetti. Tir tir titriyordu. İçeride yalnız olduğunu düşünüyordu ki bir baktı, duvarları kararmış dükkânın iç kapısı usulca açıldı. Bakkal Rüstem, ağır adımlarla ona yaklaşıyordu. Rüstem’in bakışları ürkütücü ve tuhaf... Adam bir yandan terliyor, bir yandan da gözlerini kısıyordu. Titremesi geçmeden Rüstem’le

yüz yüze geldi. Göz ucuyla önce Rüstem'in yüzüne sonra da dükkânın karşı tarafındaki evin balkonuna baktı bir süre. Balkonda oturup onları izleyen bir adam takıldı gözlerine. Rüstem, duyulmayacak kadar kısık bir fısıltıyla, adamın kulağına eğilerek:

— Hoş geldin... Seni bekliyordum, dedi.

Bütün o korkunç manzaralardan sonra, bütün o ansız kaçışlarla kendini sokaklara vuran adamın yorgun kalbine bir ruh üflemişti Rüstem'den işittiği bu söz... Belki hâlâ yıllar öncesinden o sesteki işittiği. Acaba başını kaldırıp konuşsa mıydı? Acaba başını kaldırdığında Rüstem'i görecekti miydi? Bu olanlar eğer bir rüyaysa zaten uyanacaktı, geçmişle sınanmaksızın şayet, kan ter içinde çıkardığı nefes buna yeter! Bir an dudağının kıpırdadığını hissetti, kupkuru bir çatlak hâlinde... Ancak ceza alacağını tahmin eden haylaz bir çocuk mahcubiyetiyle kaldırabilirdi kafasını. Korkmamalıydı:

— Sen bir katilsin Rüstem Ağa.

Rüstem'in, gümbürdeyerek çoğalan şimşek sesleri arasında böyle bir kısık sesi işitmesi mümkün müydü? Evet, Rüstem yıllardır beklediği bu sözü sonunda işitmişti. Bir cinayetlinin insana bu kadar ağır gelebileceğini biliyordu. Karşısında duran kanlınsının sığınacağı başka bir yer yoktu. Şimdi onunla yan yanaydı. Rüstem, belindeki silahı çıkardı ve ona verdi:

— Durma vur beni; aha şuramdan, tam yüreğimin orta yerinden vur beni, diye yalvardı. Eline silahı aldı, yıllar önce ağabeyini öldüren Rüstem şimdi tam karşısında duruyordu.

— Ne duruyorsun ben bir katilim, gencecik bir fidanı vurmam mı? Hadi sen de vur beni yalvarıyorum, diyerek göğsünü yumrukluyor, diz çökmüş yerde yuvarlanıyordu. Rüstem'in acı ve pişmanlık içinde kıvrılması, onu mutlu ediyor, intikam sevincinin diplerine vuruyordu. Rüstem ayağa kalktı, kulağına eğilip usulca konuşmaya başladı:

— Nişan al, işte burama birader, tam burama. Dağlayıver şu kalbimi, ciğerimi. Paramparça oluversin şu leşim. Rüstem'in konuşması fısıldama olmaktan çıkmış, bir tür feryada dönüşmüştü. Sesi ardı ardına hıçkırıklara boğuluyordu. Rüstem yalvardıkça adam ona şu soruyu soruyordu: "Baban vurulduysa gencecik bir çocuktan ne istedin, o mu vurdu senin babanı, peki ben seni niçin vurmuyorum?..." Silahı Rüstem'in döşüne doğru nişan aldı, o anda ensesinde soğuk bir demirin varlığını hissetti. Kafasını tereddütle arkaya çevirdi, bu Rüstem'in oğlu Ethem'di. Anladı ki biraz sonra buradan başka bir dünyaya göçecek, yaşanmış günlerin hesabını verecekti. Rüstem'in

dudakları kıpırdıyor ama Ethem babasının sesini bırakın, dünyalık ne varsa hiçbir şeyi duymuyor, görmüyordu. Tek bir hedefe kilitlenmişti. Ensesine dayanan silaha rağmen gülümseyebiliyordu. Hızla artan yağmurun tüm ihtişamıyla yere düşüşüne kulak kabartıyordu. Uzaktan uzağa yükselen ezanın nurlu sesiyle dışarıya bakıyordu. Bir gün sonra toprağın altında olduğunu tahayyül etti, beklemeğe başladı. Biraz sonra üç el silah sesi inledi: Tak, tak, tak... Bir eli perdenin altından sarkıyordu.

*

Balkonda öten güvercinin sesiyle birden gözlerini açtı, üstüne başına çekidüzen verdi. Saate baktı, neredeyse sabah olmak üzere. İki eliyle saçlarını kaşdı. Yüzünü sıvazladı. Hafif bir rüzgâr vardı. Dudakları terinin tuzunu alabiliyordu. Belinden yukarı soğuk soğuk terlemiş, boynunu kıpırdatmaya bile mecali kalmamıştı. Elinde yıllar öncesine ait bir gazete küpürü vardı: “Kan davası yine bir ocağı söndürdü. Ali Paşa Sokağı’nda bakkal dükkânı bulunan Rüstem D., kan davalısı olduğu bilinen 20 yaşındaki bir genci öldürdü. Gencin annesi ve küçük kardeşi vahim hadiseden kurtuldu. Ancak gencin amcası, katil zanlısının bakkal dükkânını yaktı. Yaralı kurtulan katil zanlısı Rüstem D.’nin bunu gören oğlu Ethem D., gencin amcasını silahla öldürdü.” Oysa uyuyalı daha yarım saat olmuş ya da olmamıştı; neler yaşamış, neler görmüş, neler duymuştu... Şimdi her şey eskisi gibi, biraz sonra eklemek için bakkala gidecek olan o idi. Bıyık altından gülümsediğini fark etti.

*

Bu olanları gerçekten yaşadı mı? Yoksa yaşanmış bir hikâyenin ortasına mı düştü? Var mıydı Rüstem’le, Ethem’le bir düşmanlığı? Acaba çiçeklerle dolu bahçede mi büyüdü? Bir düş, bir hayal ürünü müydü? Yoksa arda kalanın bir ağıtı mıydı? Hay Allah, kalem ve kâğıt nerede?